

TARİH 10. SINIF (SABAH OTURUMU)

CEVAP ANAHTARI

1. 1071 Malazgirt Muharebesi'nden sonra Anadolu'ya yönelik fetih hareketleri hız kazandı. Selçuklu komutanları ve beyleri kısa sürede Anadolu'nun önemli yerlerini ele geçirdi. Başlangıçta Büyük Selçuklu Devleti'ne bağlı olan komutan ve beyler, zamanla Büyük Selçuklu otoritesinin zayıflamasından faydalanarak Anadolu'da ilk Türk beyliklerini kurmuşlardır.

Anadolu'da kurulan bu ilk Türk Beyliklerinin Anadolu Türk tarihine katkıları nelerdir? açıklayınız. (10 PUAN)

- Anadolu'nun Türkleşmesini sağlamışlardır.
- Anadolu'nun İslamlaşmasında büyük rol oynamışlardır.
- Anadolu Türk tarihini başlatmışlardır.
- Önemli mimari eserler yaparak kuruldukları bölgeleri imar ve iskân etmişlerdir.
- Haçlılar, Bizans vb. savaşarak Anadolu'nun Türk yurdu olarak kalmasını sağlamışlardır.

2.

Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılma sürecine girmesinde ve bunun sonucunda yukarıdaki haritanın ortaya çıkmasında etkili olan savaşın adını yazınız. (5 PUAN)

Kösedağ Savaşı

3.

Yukarıdaki haritadan faydalanarak aşağıdaki soruları cevaplayınız. (5 PUAN)

a) Bu dönemde Osmanlı tahtında hangi hükümdar vardır? Yazınız.

Orhan Bey

b) Haritayı incelediğimizde Rumeli'ye geçişi kolaylaştıracak hangi önemli gelişme yaşanmıştır? Yazınız.

Karesioğulları Beyliği'nin alınması ile Osmanlı Donamasının temeli oluşturulmuştur.

4. Doğudan gelen Türkmen aşiretleri Anadolu Beylikleri yerine Osmanlı Beyliği'nin yanında yer almayı tercih etmişlerdir. Böylece Osmanlı sınırlarının genişlemesinde etki olan unsurlardan biri de Türkmen göçleri olmuştur.

Osman Bey döneminde Türkmenlerin Anadolu Beylikleri yerine Osmanlı Beyliğinin yanında yer almasının sebepleri nelerdir? Açıklayınız. (10 PUAN)

Osmanlı Beyliği'nin Bizans ile komşu olması ve fetihlerini bu yönde gerçekleştirmesi.

Osmanlı Beyliği'nin uyguladığı Gaza ve Cihat politikası.

Fethedilen topraklara Türkmenlerin yerleştirilmesi böylece göç eden Türkmenlerin kendilerine yurt edinmesi.

Türkmenler'in ganimetlerden pay alarak ekonomik olarak güçlenmeleri.

5. Osmanlı Devleti'nin kuruluşu sırasında, Anadolu ve çevresinde bulunan siyasi güçlere tabloda belirtilen yerlere birer örnek yazınız? (5 PUAN)

BÖLGELER				
ANADOLU	KARADENİZ'İN KUZEYİ	BALKANLAR	İRAN	YAKIN DOĞU
Türkiye Selçuklu Devleti, Anadolu Beylikleri	Altın Orda Devleti	Bizans İmp., Sırp, Bulgar, Arnavut Krallığı, Eflak-Boğdan ile Bosna Prenslikleri	İlhanlı Devleti	Memlük Devleti

6. I. Murad, Rumeli fetihleri sırasında Edirne civarındaki İpsala, Dedeoğaç ve Dimetoka'yı aldı. Daha sonra Bizanslıların ve Bulgarların oluşturduğu orduyu Sazlıdere Savaşı'nda yenilgiye uğrattı (1362). Kısa bir süre sonra Edirne'yi fethederek Osmanlı Devleti'nin başkenti yaptı (1363).

I. Murad'ın başkenti Bursa'dan Edirne'ye taşımalarının temel sebebi nedir? Yazınız. (10 PUAN)

- a) Edirne'yi Balkanların kapısı olarak görmesi.
- b) Osmanlı Devleti'nin fetihlerinin Balkanlara olacağını göstermektedir.
- c) Anadolu beylikleri Osmanlı Devleti'ni tehdit olarak görmemişlerdir.
- d) Fetih bölgesine yakın olması.
- e) Osmanlı Devletinin Anadolu Beyliklerini tehdit olarak görmemesi.

7. Osman Bey'in izlemiş olduğu fetih politikasında en büyük rakibi Bizans ve Bizans'a bağlı tekfurlar olmuştur. Osman Bey, fetih hareketlerine başlamadan önce Bizans tekfurlarıyla dostluk ilişkisi kurarak Bizans yönetiminden memnun olmayan bölge halkının gönlünü kazanmaya çalışmıştır. Ayrıca ele geçirilen bölgelerdeki gayrimüslim halka iyi davranılmıştır.

Osman Bey'in uygulamaya koyduğu bu politikanın adı ve temel amacı nedir? Açıklayınız. (10 PUAN)

- a) İstimalet politikası (Hoşgörü)
- b) Bölgede siyasi üstünlüğünü korumuş ve İstimalet politikası ile de bölge halklarının güvenini kazanmıştır.
- c) Fethettiği bölgelerde fetihlerin kalıcılığını sürdürmüştür.

8. Osmanlılar, gayrimüslimlerin yaşadığı toprakları fethedince Anadolu'dan getirdiği Türkmenleri bu bölgelere yerleştirmiştir. İskân, genellikle gönüllülük esasına göre yapılmıştır. Fakat sürgün yoluyla da iskân yapıldığı olmuştur. İskâna tabi tutulanların bütün ihtiyaçları belli bir süre devlet tarafından karşılanmış ve devlet, halkı iskâna teşvik etmiştir.

Osmanlı Devleti'nin iskân siyasetini uygulamasının amacı nedir? 2 madde şeklinde açıklayınız. (10 PUAN)

Rumeli'de yoğunlaşan iskân siyaseti ile Osmanlı Devleti şunları amaçlamıştır:

- Fethedilen bölgelerin Türkleşmesini ve İslamlaşmasını sağlayarak egemenliği kalıcı hâle getirmek,
- Konar-göçer Türkmenlerin yerleşik hayata geçmesini sağlamak,
- Gayrimüslim halkın ayaklanma ihtimalini ortadan kaldırmak,
- Aralarında kavgalar yaşanan aşiretleri birbirinden uzaklaştırmak,
- Fetih hareketlerinde sürekliliği sağlamak.

9. 1402'de gerçekleşen ve Osmanlı Devleti'nin yenilgiye uğradığı, Yıldırım Bayezid'in Timur'a esir düştüğü savaşın sebeplerinden 3 tanesini yazınız? (10 PUAN)

- Her iki hükümdarın da cihan hâkimiyeti düşüncesine sahip olması.
- Tarafların karşılıklı hakaret içeren mektuplaşmaları.
- Topraklarını kaybeden Anadolu Beylerinin Timur'a sığınması ve Timur'u Bayezid'e karşı kışkırtması.
- Timur'un önünden kaçan beylerin Bayezid'i Timur'a karşı kışkırtması.
- Timur'un Sivas'ı ele geçirmesi ve Ankara'yı kuşatması.
- Çin Seferine çıkmak isteyen Timur'un arkasında güçlü bir devlet bırakmak istememesi.

10. I. Murad Dönemi'nde Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamada beyliklere karşı genelde barışçı bir politika izlenmiştir. Buna rağmen Karamanoğulları Beyliği ile zaman zaman çatışmalar yaşanmış ve bu çatışmalar uzun yıllar boyunca Osmanlı Devleti'ni zor durumda bırakmıştır.

Osmanlı Devleti ile Karamanoğulları Beyliği'nin çatışma yaşamasının temel sebebi nedir? Açıklayınız. (10 PUAN)

Karamanoğulları Beyliği'nin kendisini Türkiye Selçuklu Devleti'nin mirasçısı olarak kabul etmesi ve Osmanlı Devleti'ni kendisine rakip olarak görmesi, bu çatışmaların yaşanmasında etkili olmuştur.

11. Osmanlı Devleti'nde yaya ve müselleme adı verilen askerî birlikler hangi padişah döneminde kurulmuştur? Yazınız. (5 PUAN)

Orhan Gazi

12. Türk tarihinde savaflara katılan cesur, yiğit kahraman kişilere verilen ünvan nedir? Yazınız. (5 PUAN)

Alp (Alperen, Bahadır)